

وزارت کشور

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

دستور العمل نحوه تعیین هزینه خدمات

مدیریت پسماندهای روستایی

معاونت امور دهیاریها

دفتر عمران و توسعه روستایی

تابستان ۱۳۸۶

دستورالعمل نحوه تعیین هزینه خدمات مدیریت پسماندهای روستایی

دستورالعمل حاضر به استناد ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها مصوب مجلس شورای اسلامی در اردیبهشت ماه ۱۳۸۳ در راستای ارائه بهینه خدمات مدیریت پسماندهای عادی در سطح روستاهای کشور با محوریت دهیاری ها تدوین شده است. کلیه دهیاری های کشور می توانند با هماهنگی و تحت نظارت شوراهای اسلامی روستا و بخش، مطابق مفاد این دستورالعمل هزینه خدمات مدیریت پسماندها را در مناطق روستایی از تولیدکنندگان پسماند اخذ نمایند. هزینه خدمات تعیین شده در این دستورالعمل به منظور ترویج فرهنگ پرداخت هزینه خدمات پسماند و نیز تأمین بخشی از هزینه های اجرایی تحت پوشش سیستم مدیریت پسماند در روستاها تهیه شده است.

ماده ۱: تعاریف و اصطلاحات بکار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر می باشد:

- **پسماند:** منظور پسماندهای عادی و جامد با توجه به تعاریف قانون مدیریت پسماندها در سطح روستا می باشد.
- **پرداخت کننده:** اشخاص حقیقی یا حقوقی (تولید کننده پسماند) تأدیه کننده هزینه خدمات به مدیریت اجرایی می باشند.
- **هزینه خدمات مدیریت اجرایی پسماند:** عبارت است از هزینه خدمات وصولی از تولید کنندگان کلیه پسماندهای عادی از جمله واحدها و اماکن مسکونی، تجاری، خدماتی، صنفی، تولیدی، اداری، کشاورزی و غیره واقع در محدوده روستا.

تبصره: سایر اصطلاحات مورد استفاده در این دستورالعمل تابع تعاریف مندرج در ماده ۲ قانون مدیریت پسماندها و آیین نامه اجرایی آن می باشد.

ماده ۲: صورتحساب هزینه خدمات مدیریت پسماند

قبض صادره توسط مدیریت اجرایی پسماند است که مشخصات و میزان بدهی اشخاص حقیقی یا حقوقی تولید کننده پسماندها در آن درج شده و با ذکر شماره حساب بانکی تنظیم و جهت پرداخت به تولید کننده پسماند ارائه می گردد.

ماده ۳: رسید دریافت وجه

قسمتی از برگه صورتحساب هزینه خدمات مدیریت پسماند شامل مشخصات پرداخت کننده می باشد که پس از واریز هزینه خدمات توسط بانک مورد تأیید قرار گرفته و به پرداخت کننده تسلیم

می‌گردد. در روستاهای فاقد شعب بانکی این رسید در قالب قبض‌های دارای سریال مشخص و ممه‌ور به مهر دهیاری؛ پس از دریافت هزینه خدمات از پرداخت‌کننده به صورت نقدی، توسط دهیار به وی ارایه می‌گردد. جهت یکسان‌سازی فرآیند پرداخت هزینه خدمات مدیریت پسماندها، شکل و چارچوب قبض مورد نظر متعاقباً از طریق سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۵: دهیاری‌ها موظف به تفکیک هزینه خدمات از سایر منابع درآمدی دهیاری می‌باشند و هزینه خدمات اخذ شده از تولیدکنندگان بر اساس قانون مدیریت پسماندها و آیین‌نامه اجرایی آن فقط باید صرف هزینه‌های مدیریت پسماند گردد.

ماده ۴: نحوه محاسبه هزینه خدمات اجرای سیستم مدیریت پسماند در سطح روستا

الف) هزینه خدمات پرداختی توسط تولیدکنندگان پسماند در اماکن مسکونی:

وفق مفاد ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها میزان هزینه خدمات مدیریت پسماند به ازای هر خانوار روستایی در ماه (R) توسط شورای اسلامی روستا با هماهنگی شورای اسلامی بخش بر اساس رابطه زیر تعیین می‌گردد:

$$R = \{ (A + B + C + D - E) / F \} \times G$$

اجزای این رابطه به قرار زیر می‌باشند:

A = هزینه جمع‌آوری پسماندهای کل روستا در ماه

B = هزینه حمل و نقل پسماندهای کل روستا از محل جمع‌آوری به محل دفع در ماه

C = هزینه دفع پسماندهای کل روستا در ماه

D = هزینه صرف شده جهت پردازش پسماندها در ماه

E = درآمد بدست آمده از فروش محصولات حاصل از بازیافت پسماندها در ماه

F = جمعیت کل روستا

G = بعد واقعی خانوار روستایی

R = هزینه خدمات مدیریت پسماند به ازای هر خانوار روستایی در ماه

تبصره ۱: در صورت عدم وجود فرآیند بازیافت در سطح روستا مقدار پارامتر E و D برابر صفر در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۲: شورای اسلامی روستا می‌تواند در صورت صلاحدید و با توجه به توانایی مالی مردم روستا در اخذ هزینه‌ها؛ بین ۳۰ تا ۵۰ درصد از هزینه خدمات را کاهش دهد. فرآیند اجرایی این تصمیم باید با نظارت و تصویب شورای اسلامی بخش صورت گیرد.

تبصره ۳: حداکثر هزینه خدمات قابل دریافت از هر خانوار روستایی در ماه مبلغ ۲۲۰۰۰ ریال می باشد. این مبلغ برای سال ۱۳۸۶ پیش بینی شده و بطور سالیانه با صلاحدید دهیاری و شورای اسلامی روستا و بخش به میزان ۱۰ درصد قابل افزایش است.

ب) هزینه خدمات پرداختی توسط تولید کنندگان پسماند در اماکن تجاری و اداری:

۱- هزینه خدمات مدیریت پسماند در صنوف مختلف بصورت سالانه حداقل ۵۰ درصد عوارض کسب تعیین می گردد.

۲- هزینه خدمات مدیریت پسماند کلیه اماکن اداری، مؤسسات آموزشی، شرکت های دولتی و خدماتی که صنف محسوب نمی شوند؛ به صورت توافقی بین دهیاری، شورای اسلامی روستا، بخشداری و مدیریت آن مکان تأمین خواهد شد.

تبصره ۵: اماکن مذهبی از جمله مساجد، حسینیه ها، تکایا، مؤسسات عام المنفعه و مدارس دولتی از پرداخت هزینه خدمات مدیریت پسماند معاف می باشند. چنانچه در این اماکن واحدهای غیر مرتبط (مانند واحدهای تجاری و) مستقر باشند، متناسب با تعداد و نوع کسب مشمول پرداخت هزینه خدمات موضوع این دستورالعمل می شوند.

ماده ۵: کلیه تولید کنندگان پسماندهای کشاورزی مستقر در محدوده روستا مکلفند هزینه خدمات جمع آوری، حمل، پردازش و دفع پسماندهای تولیدی خود را که به تصویب شورای اسلامی روستا و تأیید بخشدار رسیده است به حساب دهیاری، واریز نمایند.

ماده ۶: دهیاری می تواند در مورد خانوارهای روستایی که هزینه خدمات مدیریت پسماند را مطابق مفاد این دستورالعمل پرداخت می نمایند، ساز و کارهای تشویقی مانند تخفیف در صدور مجوز احداث بنا، تأسیسات، تفکیک اراضی و سایر موارد مشابه را با هماهنگی شورای اسلامی روستا اعمال نماید.

ماده ۷: وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاری های کشور) مسئول نظارت عالی و استانداریها مسئول نظارت بر حسن اجرا و رعایت مفاد این دستورالعمل در سطح استان می باشند.

این دستورالعمل در ۷ ماده و ۶ تبصره تدوین و از تاریخ تصویب قابل اجرا می باشد. همچنین دستورالعمل صدرالذکر در صورت لزوم قابل تجدید نظر خواهد بود.